

CUPRINS

Prefață – ANTROPOLOGIE ȘI GENETICĂ; Anthropology and genetics (<i>Constantin Bălăceanu-Stolnici</i>)	11
--	----

ANTROPOLOGIE ȘI GENETICĂ

DEZVOLTAREA GENETICII ȘI NOILE PERSPECTIVE ÎN ONCOLOGIE; Development of genetics and new perspectives in oncology (<i>Ovidiu Dorin Bardac</i>).....	15
IMPLICAȚII GENETICE ÎN PATOLOGIA CHISTELOR MAXILARE ODONTOGENE; Genetic implications in odontogenic maxillary cysts (<i>Anida-Maria Băbțan, Aranka Ilea, Nausica Petrescu, Bianca Bianca Boșca, Radu Septimiu Câmpian</i>)	21
CORELAȚIA DINTRE DEZVOLTAREA DENTIȚIEI ȘI FACTORII GENETICI; The correlation between the development of dentition and genetic factors (<i>Ioana Roxana Bordea, Ondine Lucaciu, Dan Buhățel, Ionel Anca, Adina Sîrbu, Nausica Bianca Petrescu, Anida Maria Băbțan, Andreea Pop, Alexandru Meșter, Willi Andrei Uriciuc, Arin Sava, Claudia Feurdean, Florin Onișor, Simion Bran, Radu Septimiu Câmpian, Aranka Ilea</i>)	27
ROLUL FACTORILOR GENETICI ÎN BOLILE ASOCIATE VÂRSTEI; Role of genetic factors in age related diseases (<i>Adina Bianca Boșca, Aranka Ilea, Anida-Maria Băbțan, Nausica Petrescu, Radu Septimiu Câmpian, Carmen Mihaela Mihu, Maria Crișan, Alina Simona Șovrea, Carmen Stanca Melincovici, Anne Marie Constantin, Andreea Catana, Felicia Bogdan</i>).....	31
ANTROPOLOGIA CRIMINALĂ: DE LA GENEZĂ LA GENETICA CRIMEI; Criminal anthropology: from genesis to genetics crime (<i>Octavian Buda</i>).....	40
GENETICA ȘI ISTORIA; Genetics and history (<i>Bogdan Horia Chicoș</i>)	46
MUTAȚIILE GENETICE ÎN FIBROZA CHISTICĂ; Genetic mutations in cystic fibrosis (<i>Carmen Elena Condrat, Mădălina Gabriela Barbu, Mihaela Gabriela Ștefan, Florentina Duică, Dragoș Crețoiu, Nicolae N. Suciu</i>)	56
GENETICA AUTISMULUI: ACTUALIZARE; Genetics of autism: an update (<i>Gabriela David, Lăcrămioara Petre</i>)	62
ADN-ul UMAN. CERCETĂRI VECHI ȘI NOI; Human DNA. Old and new research (<i>Emilian M. Dobrescu</i>).....	68
IMPACTUL POLUANȚILOR CU CARACTER MUTAGEN; The impact of the mutagen pollutants (<i>Cătălin Gurău, Horia Lăzărescu, Andrei Kozma</i>)	77

DIABETUL DE TIP 1 CA BOALĂ AUTOIMUNĂ; Type 1 diabetes as autoimmune disease (<i>Constantin Ionescu-Tîrgoviște, Loreta Guja, Loredana-Andreea Ionescu, Nicoleta Drăgană</i>).....	83
ASPECTE ETICE ALE SFATULUI GENETIC; Ethical aspects of genetic counseling (<i>Alexandru T. Ispas, Adina Baci, Adin-Daniel Robe</i>)	93
FACTORI GENETICI ȘI ANTROPOLOGICI IMPLICAȚI ÎN LONGEVITATEA UMANĂ; Genetic and anthropologic factors involved in human longevity (<i>Andrei Kozma, Gabriel-Ioan Prada, Raluca Mihaela Nacu, Horia Lăzărescu, Anna-Marie Herghelegiu</i>)	97
CARACTERE ANTROPOLOGICE CU EREDITATE MULTIFACTORIALĂ. MORFOFIZIONOMIE ȘI PIGMENTAȚIE LA UN GRUP DE STUDENȚI ROMÂNI; Anthropological characters with multifactorial heredity. Morphophysognomy and pigmentation in a group of romanian ecological students (<i>Eleonora Luca, Monica Petrescu, M. Șt. Ciuhuța, C. Vulpe, Lăcrămioara Petre, Cristina Stan, Suzana Turcu, N. Leasevici</i>).....	106
EVOLUȚIA ESTETICII FACIALE DE-A LUNGUL TIMPULUI; Evolution of facial aesthetics over time (<i>Ondine Lucaciu, Alexandru Meșter, Roxana Bordea, Dragoș Apostu, Adina Sârbu, Florin Onișor, Simion Bran, Radu Septimiu Câmpian</i>).....	115
ROLUL EPIGENETICII ÎN DETERMINISMUL BOLILOR CRONICE; The role of epigenetics in chronic diseases (<i>Dumitru Matei, Andrei Kozma, Mihaela Adela Iancu</i>).....	123
IMPORTANȚA INVESTIGAȚIILOR GENETICE ÎN CADRUL CONSULTAȚIILOR PRENATALE; The importance of genetic investigations in antenatal consultations (<i>Gheorghe Mihăilescu, Ecaterina Stativă, Călin Popovici, Ioana Nanu, Andrei Kozma</i>).....	129
EVALUAREA REZULTATELOR TERAPEUTICE ȘI A PROGNOSTICULUI BOLII HODGKIN ÎN FUNCȚIE DE STADIALIZAREA HISTOLOGICĂ; Evaluation of treatment results and prognosis of Hodgkin's disease based on histological staging (<i>Nicoleta Milici, Alexandra Neagu</i>)	139
DIAGNOSTICUL PRENATAL ÎN ERA GENOMICII; Prenatal diagnosis in genomic era (<i>Florina Mihaela Nedelea, Irina Ioana Iordănescu, Anca Mocanu, Gheorghe Peltecu</i>)	147
TESTAREA ASOCIERII DINTRE VALOAREA 2D:4D ȘI POLIMORFISMELE GENETICE INSULINĂ -23HPH ȘI IGF2 APA LA PACIENȚII CU DIABET ZAHARAT DE TIP II; Testing the association between 2D: 4D ratio and genetic polymorphisms insulin-23HPH and IGF2 apa in patients with type II diabetes (<i>Remus Nică, Corina Cioban, Diana-Alexandra Niculae, Elena-Mihaela Dragnea, Cristina-Andreea Sincă, Silvia NICA, Irina Radu, Dănuț Cimponeriu</i>).....	152

PALIMPSEST DE GENETICĂ NOETICĂ; Psalimpsest of noetic genetics (<i>Liviu Pendefunda</i>).....	158
MUTAȚII GENETICE – FACTOR DE RISC ÎN NEOPLASMUL MAMAR; Genetic mutation – risc factor in breast cancer (<i>Monica Petrescu</i>).....	166
HERMENEUTICA ENDOGENĂ A SCULPTURII BRÂNCUȘIENE, O IPOSTAZĂ CULMINATIVĂ A CRITICII GENETICE; Hermeneutique endogenique de la sculpture de Brâncuși culture de la critique génétique (<i>Matei Stîrcea-Crăciun</i>)...	173
PROVOCĂRI GENETICE ÎN LUMEA SCHIMBĂTOARE A MUNCII; Genetic challenges in the changing world of labor (<i>Francisc Szombatfalvi-Török, Sanda Marchian</i>)	185

ANTROPOLOGIE BIO-MEDICALĂ

DIAGNOSTICUL DE DEZVOLTARE FIZICĂ ȘI OBICEIURILE ALIMENTARE ALE UNUI LOT DE ADOLESCENȚI DIN SUCEAVA; The physical development diagnosis and eating habits on a group of students from Suceava (<i>Adriana Albu, Mihai Albu, Arina Bădăluță, Cornelia Rada</i>).....	213
IMPACTUL EMOȚIONAL AL ACNEEI GENETICE LA ADOLESCENȚI; Emotional impact of genetic acne on teens (<i>Sultana Avram, Maria Mihaela Avram</i>).....	222
AJUTORUL INTERGENERAȚIONAL ÎN INTERIORUL FAMILIEI DIN PERSPECTIVA UNEI ANALIZE DE CLUSTERI; Intergenerational aid in the family from the perspective of an analysis of clusters (<i>Adina Baci, Cornelia Rada</i>)	228
ASPECTE ALE POLIPRAGMAZIEI LA BOLNAVII VÂRSTNICI; Aspects of polypragmasia in elderly patients (<i>Camelia Diaconu</i>).....	236
ELEMENTE ANTROPOLOGICE ÎN EVALUAREA CÂMPULUI PROTETIC LA PACIENȚII CANDIDAȚI LA IMPLANT DENTAR; Anthropological elements in the evaluation of the protetic field in patients who candidate to dental implant (<i>Norina Fornă</i>).....	241
CONCEPTUL „MEDICINEI PERSONALIZATE” ÎN PRACTICA PEDIATRICĂ; The concept of “personalized medicine” in pediatric practice (<i>Ioan Gherghina, Dumitru Matei, Mirela Silvia Covăcescu, Andrei Rață</i>)	250
SĂNĂTATEA BIO-PSIHO-SOCIALĂ ȘI MANAGEMENTUL STRESULUI PROFESIONAL (RECENZIE CERCETARE); Biopsychosocial health and professional stress management (<i>Ramona Lile, Mihaela Gavrilă-Ardelean</i>).....	256
STUDIUL PRIVIND PREVALENȚA ANEMIEI (A DEFICITULUI DE FIER) LA COPILUL ÎN VÂRSTĂ DE 6-7 ANI; The prevalence of anemia in the 6-year-old children (<i>Florentina Moldovanu, Michaela Nanu, Andrei Kozma, Ioana Ardeleanu</i>).....	262
ASPECTE ANTROPO-MEDICALE LA UN EȘANTION DE FEMEI CU PATOLOGIE TUMORALĂ MAMARĂ; Antropo-medical aspects in a sample of women with breast tumors (<i>Octavian Munteanu, Monica Petrescu, Suzana Turcu, Eleonora Luca, Cristina Stan, Lăcrămioara Petre</i>).....	272

TENDINȚE EVOLUTIVE ALE CONSUMULUI DE ALCOOL ÎN RÂNDUL ADOLESCENȚILOR; Evolutive trends of alcohol consumption among adolescents (<i>Alexandra Neagu, Nicoleta Milici</i>).....	280
TULBURAREA DE SPECTRU AUTIST: O PERSPECTIVĂ ANTROPO-MEDICALĂ; Autism spectrum disorder: an anthropo-medical perspective (<i>Lăcrămioara Petre, Suzana Turcu, Cristina Stan, Monica Petrescu, Eleonora Luca</i>)	288
PROBLEME ÎN IDENTIFICAREA ADOLESCENȚILOR CU TULBURĂRI DE ALIMENTAȚIE; Issues in identifying adolescents with eating disorders (<i>Cristina Stan, Lăcrămioara Petre, Monica Petrescu, Suzana Turcu, Eleonora Luca</i>).....	296
ASCENDENȚA ETNICĂ SUB LUPA ANALIZEI GENETICE. SFÂRȘITUL ETNICITĂȚII?; Ethnic ancestry under the lens of genetic analysis. The end of ethnicity? (<i>Sebastian Ștefănuță</i>).....	301
O ABORDARE BIOTERAPEUTICĂ ÎN CARDIOLOGIE: REMEDII BOTANICE ȘI SUPLEMENTE ALIMENTARE; A biotherapeutic approach in cardiology: botanic remedies and dietary supplements (<i>Adrian G. Tase</i>)	312

ANTROPOLOGIE SOCIO-CULTURALĂ

REALITĂȚI ALE MIGRAȚIEI: <i>SEGREGARE SAU LOCUIRE DE TIP MIXT?</i> – SITUAȚIA TURCILOR IMIGRANȚI DIN BUCUREȘTI; Realities of migration: segregation or mixed-type housing? The situation of Turkish immigrants in Bucharest (<i>Vladimir Baboi</i>)	321
GELOZIA ȘI INVIDIA. TRĂȘĂTURI UMANE CU CARACTERISTICI EVOLUTIVE; Jealousy and envy. Human traits with evolutive characteristics (<i>Maria-Corina Bacalearos, Michaela Iuliana Nanu, Florentina Moldovanu, Ioana Sonia Ardeleanu</i>).....	332
FENOMENUL PSIHOPEDAGOGIC AL FERICIRII; Psychopedagogy phenomenon of happiness (<i>Carmen Manuela Cazan</i>)	337
ECORȘEUL LUI BRÂNCUȘI – REZULTAT AL UNEI PRIETENII „MEDICO-ARTISTICE” CU PROF. DR. DIMITRIE GEROTA, I-A DESCHIS SCULPTORULUI DRUMUL SPRE ETERNITATE; Brâncuși’s Écorché – The outcome of a „medical-artistic” friendship with prof. dr. Dimitrie Gerota, opens the way to eternity for the sculptor (<i>Nicolae M. Constantinescu, Andra Panduru</i>).....	344
GESTIUNEA COMPONENTELOR DE LECTURĂ LA PREȘCOLAR ȘI LA ȘCOLAR; Monitoring reading components for preschooler and schooler (<i>Octavia Costea, Conona Petrescu</i>)	354
IERI ȘI ASTĂZI ÎNTR-O COMUNITATE CATOLICĂ DIN MOLDOVA; Yesterday and today in a catholic community from Moldova (<i>Cătălin-George Fedor, Robert Daniel Simalcsik</i>).....	361

<p><i>SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE</i>, ICOANĂ PE LEMN RESTAURATĂ ÎN CADRUL WORKSHOPULUI DE RESTAURARE DIN 2017; The Holy Great Martyr George, a wooden icon restored during the 2017 restoration workshop (<i>Alina-Geanina Ionescu</i>)</p>	369
<p>CELE TREI DEMNITĂȚI ALE LUI IISUS HRISTOS, ÎN CREȘTINISMUL ORTODOX; The three dignities of Jesus Christ in orthodox christianity (<i>Nicolae Leasevici</i>)</p>	377
<p>VIITORUL POST-UMAN. DETENTA POST-UMANISMULUI: BIO-TEHNOLOGIE/ AMELIORARE MORALĂ; Posthuman future. posthumanism expansion: bio-technology/moral enhancement (<i>Viorella Manolache</i>)</p>	393
<p>NATURA ȘI CULTURA; Nature and culture (<i>Marcel Paraschivescu, Dumitru Georgescu, Marcel Theodor Paraschivescu, Cristina Gârlea</i>)</p>	403
<p>O ANALIZĂ DE CLASE LATENTE A UNOR STILURI DE VIAȚĂ ALE PĂRINȚILOR ȘI ALE COPIILOR; An analysis of latent classes of lifestyles of parents and children (<i>Cornelia Rada</i>)</p>	413
<p>INFLUENȚA FACTORILOR GENETICI ASUPRA BOLILOR RESPIRATORII CRONICE; Influence of genetic factors on chronic respiratory diseases (<i>Doina Adina Todea, Ioana Roxana Bordea, Anca Diana Lupașcu</i>)</p>	424

VARIA

<p>CONCEPTUL ECOINOVATIV „ONE HEALTH”; Ecoinnovative concept “one health” (<i>Cristina Gârlea, Marcel Th. Paraschivescu, Nicolae Manolescu</i>)</p>	435
<p>EXPLORAREA TĂCERII UMANE: ADN-ul și ARN-ul; Exploring the human silence: DNA and RNA (<i>Adrian Petre Popescu</i>)</p>	445

PREFAȚĂ

ANTROPOLOGIE ȘI GENETICĂ

ANTHROPOLOGY AND GENETICS

Constantin BĂLĂCEANU-STOLNICI*

Impresionantele progrese pe care le-a realizat genetica, începând cu a doua jumătate a secolului XX, au făcut din ea cea mai importantă disciplină din domeniul biologiei și una din disciplinele cheie ale științelor contemporane.

Genetica s-a impus prin complexitatea structurilor și mecanismelor de funcționare ale „mașinii genetice”, prin omniprezența și uniformitatea ei dar și prin rolul acestei mașini nu numai ca suport al eredității dar pentru procreație, organogeneză (embriogeneză, dezvoltarea fătului, noului născu, copilului ș.a.m.d.) pentru funcționarea organismelor vii și pentru evoluție. Toate aceste aspecte sunt determinate și monitorizate de „mașina genetică” din cromozomii și mitocondriile din celulele germinale (dedicate procreației) dar și din toate celulele ființelor de pe planeta noastră de la viruși până la *Homo sapiens sapiens*. Nicio structură sau entitate biologică, nicio funcție sau manifestare a materiei vii nu mai pot fi studiate și înțelese fără a ține cont de genetică.

Antropologia se ocupă de studiul omului ca o entitate biologică, a interfeței sale cu lumea înconjurătoare și a mediului sub toate aspectele sale inclusiv cele socio-culturale. Aceste studii se izbesc la aproape fiecare pas de genetică. Alcătuirea macroscopică și microscopică a omului, funcționarea componentelor sale, înmulțirea și „construcția” sa sunt aspecte biologice care se află sub controlul mașinii genetice. Evoluția omului (atât microevoluția cât și macroevoluția sa) sunt și ele determinate, dirijate și monitorizate genetic de aceeași mașină care printre altele a transformat Darwinismul clasic în Neodarwinismul zilelor noastre. Prin genetica populațională, mașina genetică, mai precis ADN-ul cromozomial și cel mitocondrial s-au dovedit a fi adevărate arhive biologice a căror cercetare a permis reconstrucția filiațiilor

* *Academician, Prof. Univ. Dr.,* Director onorific al Institutului de Antropologie „Francisc I. Rainer” al Academiei Române; Membru de Onoare al Academiei Române; Membru al Academiei de Științe Medicale din România; Membru de Onoare al Academiei Oamenilor de Știință din România; Președinte de Onoare, fondator al Societății Academice de Antropologie.

filogenetice, (ca și studiul benzilor cromozomilor), durata speciei noastre, prin identificarea Evei mitocondriale și a lui Adam primordial (prin haplogrupurile de pe cromozomul Y), dar și a itinerarelor planetare ale diferitelor filiații umane.

Trăim o epocă interesantă de biologizare a mentalului uman. Multor procese mentale li se atribuie o bază biologică, renunțându-se la reflexia filozofică. Mecanismele biologice ale memoriei, unele mecanisme ale funcțiilor cognitive și chiar ale afectivității au fost identificate iar impactul farmacologic al moleculelor psihotrope asupra dezordinilor mentale ca și acțiunea drogurilor au subliniat rolul biologicului în activitatea psihică. La aceasta se adaugă stabilirea caracterului ereditar al unor aptitudini mentale și dezordini psihice. Toate acestea au dus la un demers din ce în ce mai biologizant în psihologie inclusiv în psihologia culturii. Menționez încercările de a explica prin genetică și unele aspecte ale transmisiunii ereditare a culturii (de exemplu al arhetipurilor).

Genetica modernă aplicativă, tehnicile procreative artificiale, ingineria genetică sau clonarea au introdus o orientare nouă a cercetărilor și o dimensiune interesantă a speculațiilor în domeniul bio-psiho-sociologiei umane. Omul a intrat într-o eră nouă a evoluției sale în care intervențiile umane genetice asupra procreației și asupra unor aspecte morfofuncționale normale sau patologice vor adăuga antropologiei probleme dar și paradigme noi (ca și în alte discipline cu profil biologic sau/și socio-cultural cum este printre altele domeniul juridic care și el are relații cu antropologia).

Omul cu toate problemele lui individuale și sociale este și o temă de reflexie pentru teologie și filozofie. Aceste discipline se intersectează semnificativ cu antropologia cu care au teme, modele, ipoteze, teorii etc. comune ca originea vieții, antropogeneza, geneza culturii și spiritualității, conștiința (subiectivul, qualia, eul, liberul arbitru sau dilema monism/materialism etc.). Antropologia, filozofia zilelor noastre (mai ales filozofia științei) și teologia sunt adânc implicate în studiul și rezolvarea acestor probleme pentru care toate au nevoie de genetică. Este limpede că antropologia are nevoie de genetică. Aș spune că trebuie să luăm în considerare și crearea unei noi subdiscipline, aceea a antropologiei genetice care nu este suficient să fie numai un capitol indispensabil al oricărui tratat de antropologie.

Nu este mai puțin adevărat că și genetica are nevoie de antropologie. Desigur, genetica s-a dezvoltat și se dezvoltă în legătură cu toate speciile existente. Omul însă este cea mai interesantă și interesată specie atât din cauza complexității sale dar și din punct de vedere pragmatic pentru că este cea care are cel mai mult nevoie de genetică (atât de cea teoretică cât și de cea aplicativă) ceea ce este deosebit de important mai ales pentru obținerea finanțărilor necesare. Pentru a face genetică umană este însă indispensabil să faci apel la antropologie.

Drept concluzie rezultă că studiul omului în plan biologic și psihocultural trebuie să facă apel la genetică – considerând că antropologia și genetica trebuie să formeze un tandem.